

Dosarul nr. 2ra-145/2022
2-19053316-01-2ra-04022022

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (jud. A. Romanăș)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.A. Pahopol, R. Pulbere, I. Secrieru)

ÎNCHEIERE

27 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Vadim Ciobanu în interesele Întreprinderii de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Țurcan Vasile împotriva Întreprinderii de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei”, intervenienți accesorii Sergiu Gîrlea și Agenția „Moldsilva” cu privire la anularea ordinelor nr.C-01/241 din 12 noiembrie 2018 „Cu privire la concedierea salariatului Țurcan Vasile” și nr. C-01/125 din 01 aprilie 2020 „Cu privire la angajarea prin cumul a lui Gîrlea Sergiu în funcția de șef a ocolului silvic Pohrebeni”, restabilirea în funcția anterior deținută, încasarea salariului pentru perioada absenței forțată de la muncă și recuperarea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 16 ianuarie 2019, Țurcan Vasile a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei”, intervenienți accesorii Gîrlea Sergiu și Agenția „Moldsilva”, solicitând anularea ordinelor nr. C-01/241 din 12 noiembrie 2018 „Cu privire la concedierea salariatului Țurcan Vasile” și nr. C-01/125 din 01 aprilie 2020 „Cu privire la angajarea prin cumul a lui Gîrlea Sergiu în funcția de șef a ocolului silvic Pohrebeni”, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 12 noiembrie 2018, prin ordinul nr. C-01/241 ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară-concedierea.

A susținut că, aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de concediere este ilegală și nefondată, deoarece șeful ocolului silvic nu este responsabil de paza producției forestiere rezultată în urma lucrărilor silvice, acesta obligație nemijlocit e pe seama pădurarilor din cadrul ocolului silvic Pohrebeni.

A notat că, potrivit actului de inventariere din 26 septembrie 2018, acesta nu a cauzat nici un prejudiciu material.

A relatat că, nu este de acord cu sancțiunea Țurcan Vasile din motiv că i-a fost aplicată fără să fie efectuată anchetă de serviciu pentru a examina toate circumstanțele.

La 03 septembrie 2018 a adus la cunoștință întregului colectiv și pădurarilor din cadrul ocolului silvic Pohrebeni că urmează a fi efectuată inventariere inopinată la ocolul silvic Pohrebeni.

Prin urmare, la 07 septembrie 2018 și la 08 septembrie 2018 la cantonul nr. 14 care era gestionat de Bucățeli Mihail, nu a fost prezent nimeni și nu a fost efectuat controlul. Fiind efectuat controlul la 17 septembrie 2018 la cantonul nr. 14 au fost depistate mai multe lipsuri și neajunsuri.

A enunțat că, fără a cunoaște schimbarea gestionarului cantonului nr. 14 și anume fiind desemnat Caftanat Serghei, în perioada de conducere a acestuia au fost depistate lipsă de producție forestieră în sumă de 26 649 de lei.

A solicitat reclamantul, anularea ordinului nr. C-01/241 din 12 noiembrie 2018 al ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” cu privire la sancționarea disciplinară, restabilirea în funcția de Șef al ocolului silvic Pohrebeni și încasarea salariului în sumă de 50 463,56 de lei, pentru perioada lipsită forțat de la muncă și repararea prejudiciului moral în suma de 100 000 de lei.

Prin hotărârea din 02 octombrie 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Țurcan Vasile.

A fost anulat ordinul cu nr. C-01/241 din 12 noiembrie 2018 „Cu privire la concedierea salariatului, Țurcan Vasile cu restabilirea a lui Țurcan Vasile în funcția deținută anterior eliberării”.

A fost încasat de la Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” în beneficiul lui Țurcan Vasile, salariul pentru toată perioada absenței forțate de la muncă, începând cu data de 13 noiembrie 2018 în mărime de 129 881,81 de lei și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 6 000 de lei.

A fost încasat de la Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” în beneficiul lui Țurcan Vasile prejudiciul moral în mărime de un salariu mediu lunar al salariatului. În rest, pretențiile au fost respinse.

Prin hotărârea suplimentară din 24 iunie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată pretenția cu privire la anularea ordinului nr. C-01/125 din 01 aprilie 2020 „Cu privire la angajarea prin cumul a lui Gîrlea Sergiu în funcția de șef a ocolului silvic Pohrebeni”.

Prin decizia din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de Țurcan Vasile și de către Întreprinderea de Stat „Întreprinderea Pentru Silvicultură Orhei” cu menținerea hotărârii din 02 octombrie 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul Central și a hotărârii suplimentare din 24 iunie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

A fost încasat în beneficiul lui Țurcan Vasile din contul ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” suma de 1500 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistență juridică în instanța de apel.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, din conținutul ordinului nr. C-01/241 din 12 noiembrie 2018, „Cu privire la concedierea salariatului”, emis de directorul Viorel Petic, rezultă că, lui Țurcan Vasile, i-a fost aplicată sancțiunea

disciplinară - „concedierea”, pentru încălcarea gravă a obligațiilor de muncă, care au cauzat un prejudiciu material, în temeiul art. 86 alin. (1) lit. p), art. 211¹ lit. a), lit. h) din Codul muncii.

Instanța ierarhic inferioară a apreciat ca fiind justă concluzia primei instanțe, și anume că temei pentru eliberarea reclamantului/apelant din funcție a constituit încălcarea gravă a obligațiilor de muncă, care au cauzat un prejudiciu material, prejudiciu cauzat nu de către reclamant/apelant nemijlocit, dar de către pădurarul cantonului nr. 14 Bucețeli Mihail. În acest sens, prima instanță corect a remarcat că, în privința lui Țurcan Vasile nu a existat o anchetă de serviciu efectuată conform normelor prevăzute în codul muncii unde să fie stabilită cu certitudine prejudiciul cauzat, mărimea acestuia precum și încălcarea obligațiilor de serviciu care au dus nemijlocit la cauzarea prejudiciului.

Colegiul a respins argumentul apelantului precum că, efectuarea unei anchete de serviciu, este un drept al angajatorului, dar nu o obligație, respectiv angajatorului ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” nu-i poate fi imputată obligativitatea efectuării unei anchete de serviciu. Or, pe de o parte angajatorul sancționează salariatul ce cea mai aspră sancțiune, prevăzută de legislația muncii- „concedierea”, admisă doar în cazul admiterii unor abateri grave, iar pe de altă parte consideră că, efectuarea unei anchete de serviciu rămâne la discreția angajatorului.

Instanța de apel a notat că, în condițiile în care nu a fost efectuată o anchetă de serviciu, salariatul/apelantul Țurcan Vasile nu a avut posibilitatea să prezinte explicații și probe care să dezmință cele imputate.

De asemenea, instanța ierarhic inferioară a considerat corectă concluzia primei instanțe și anume că nu poate fi pusă în vina reclamantului prejudiciul comis de către o altă persoană, în condițiile în care urmează a fi probată vinovăția reclamantului între fapta comisă de reclamant nemijlocit și prejudiciul cauzat întreprinderii. Astfel, Colegiul a conchis asupra ilegalității ordinului nr. C-01/241 din 12 noiembrie 2018 „Cu privire la concedierea salariatului, Țurcan Vasile”.

Prin urmare, prima instanță just a conchis și asupra restabilirii lui Țurcan Vasile, în funcția deținută anterior eliberării. Totodată, instanța de fond corect a dispus încasarea forțată de la Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură - Orhei” în beneficiul lui Țurcan Vasile, salariul pentru toată perioada absenței forțate de la muncă, începând cu data de 13 noiembrie 2018 în mărime de 129 881,81 de lei.

Totodată, instanța de apel a reținut că, este cert faptul că prin concedierea lui Țurcan Vasile, i-au fost cauzate suferințe psihice manifestate prin tulburări emoționale și disconfort, având în vedere că acesta a fost lipsit de posibilitatea de a munci și a avea un venit pentru întreținerea familiei, fiind îndreptățit să solicite repararea prejudiciului moral cauzat, apreciat de instanță la mărime de un salariu mediu lunar al salariatului, ca fiind o compensație suficientă și echitabilă prejudiciului suportat.

Subsidiar, instanța de apel a respins ca nefondate argumentele apelantului/reclamantului pe marginea legalității hotărârii suplimentare a instanței de fond, în partea respingerii pretenției privind anularea ordinului nr. C-01/125 din 01 aprilie 2020 „Cu privire la angajarea prin cumul a lui Gîrlea Sergiu în funcția de șef a ocolului silvic Pohrebeni”. Or, apelantul/reclamant nu a prezentat careva

argumente privind ilegalitatea Ordinului nr. C-01/125 din 01 aprilie 2020 „Cu privire la angajarea prin cumul a lui Gîrlea Sergiu în funcția de șef a ocolului silvic Pohrebeni”. Iar, restabilirea lui Țurcan Vasile în funcția deținută anterior, urmează să fie pusă în aplicare prin Ordinul angajatorului.

La 06 ianuarie 2022 ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei”, reprezentată de avocatul Vadim Ciobanu, prin intermediul oficiului poștal, a depus cerere de recurs, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a hotărârii din 02 octombrie 2020 a Judecătorei Orhei, sediul Central și a deciziei din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată depusă de către Țurcan Vasile, să fie respinsă integral.

În motivarea recursului a reiterat argumentele indicate în cererea de apel, suplimentar invocând că, efectuarea unei anchete de serviciu, este un drept al angajatorului, dar nu o obligație, respectiv ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” nu-i poate fi imputată obligativitatea efectuării unei anchete de serviciu.

A menționat că, la caz, în acțiunile lui Țurcan Vasile, au fost reținute anume temeiurile prevăzute la art. 211¹ lit. a) și h) din Codul muncii, reieșind din faptul că, Țurcan Vasile a dat indicații verbale salariatului Bucățeli Mihail de a fi eliberată masă lemnoasă persoanelor terțe, fără facturi, respectiv s-a constatat lipsa producției forestiere la cantonul nr. 14 ocolul silvic Pohrebeni, care a fost evaluat la 26.649,40 lei. De asemenea, Țurcan Vasile a admis un management defectuos al ocolului silvic Pohrebeni, manifestat prin lipsa controlului respectării regulilor de eliberare a lemnului pe picior și a activității serviciului silvic subordonat în general, care este o inacțiune a acestuia și care a prejudiciat ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” cu 94 691,20 de lei. Astfel, a reținut că Țurcan Vasile a fost organizator și complice la eliberarea bunurilor (masă lemnoasă) a ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” de către Bucățeli Mihail, fără perfectarea documentelor corespunzătoare (facturi) și acțiunile acestuia constituie încălcarea gravă a obligațiilor de muncă stipulate la art. 211¹ lit. a) din Codul muncii.

De asemenea prin managementul defectuos al ocolului silvic Pohrebeni, manifestat prin lipsa controlului respectării regulilor de eliberare a lemnului pe picior și a activității serviciului silvic subordonat în general, care este o inacțiune a reclamantului și care a prejudiciat ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” cu 94691,20 de lei și acțiunile acestuia constituie încălcarea gravă a obligațiilor de muncă stipulate la art. 211¹ lit. h) din Codul muncii.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Decizia din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată părților prin intermediul poștei electronice la 21 decembrie 2021 (f.d. 181, vol. II), astfel recursul depus la 05 ianuarie 2022 prin intermediul oficiului poștal, de către avocatul Vadim Ciobanu în interesele ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei”, este în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității

recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 04 februarie 2022, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimațiilor recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii (f.d. 220, vol. II).

La 10 martie 2022, avocatul Ana Beriozchin, acționând în interesele lui Vasile Țurcan a expediat în adresa Curții Supreme de Justiție, referință pe marginea recursului declarat, solicitând respingerea cererii de recurs.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.

230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de avocatul Vadim Ciobanu în interesele ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de avocatul Vadim Ciobanu în interesele Întreprinderii de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh